

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัย เรื่อง การพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี เนื่องจากบุคคลหลายท่านได้กรุณาช่วยเหลือให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ คำปรึกษา แนะนำ ความคิดเห็นและกำลังใจที่ทำให้เครื่องมือมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่สละเวลาในการให้ข้อเสนอแนะและตรวจเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณอาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่านของสถาบันวิจัยและพัฒนา และคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่ได้ช่วยประสานงาน อำนวยความสะดวก ความช่วยเหลือในการติดต่อเป็นอย่างดีด้วยอัธยาศัยที่อบอุ่นเป็นกันเอง และผู้ช่วยนักวิจัยในการลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

ขอขอบคุณคณะกลุ่มชุมชนทุกคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้สัมภาษณ์

ท้ายสุดนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาและผู้ร่วมวิจัยทุกท่านที่ช่วยในการจัดพิมพ์ที่คอยสนับสนุนส่งเสริม กระตุ้นเตือนและเป็นกำลังใจตลอดเวลาให้ผู้จัดทำรายงานการวิจัยในครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คณะผู้ทำวิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(ก)
Abstract	(ค)
กิตติกรรมประกาศ	(จ)
สารบัญ	(ฉ)
สารบัญภาพ	(ฅ)
สารบัญตาราง	(ญ)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 ขอบเขตการวิจัย	5
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	6
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 กระบวนการผลิต	10
2.1.1 ความหมายของกระบวนการผลิต	10
2.2 การจำแนกต้นทุนการผลิต	11
2.2.1 ระบบต้นทุนการผลิต	11
2.2.2 ต้นทุนการผลิต	12
2.3 การลดต้นทุนการผลิต	13
2.3.1 การศึกษาการทำงาน	13
2.3.2 การลดต้นทุนการผลิต	13
2.3.3 การลดต้นทุนวัตถุดิบและอุปกรณ์การผลิต	14
2.3.4 การลดต้นทุนค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการผลิตด้านทรัพยากรพลังงาน	15
2.4 ความเหมาะสมของกระบวนการผลิต	16
2.4.1 องค์ประกอบของกระบวนการผลิต	16
2.4.2 การควบคุมกระบวนการผลิต	16

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.5 วิธีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น	17
2.6 ลักษณะของสิ่งแวดล้อมในการทำงาน	24
2.6.1 ด้านการจัดการ	27
2.6.2 ด้านการผลิต	39
2.6.3 ด้านคุณภาพและมาตรฐาน	42
2.7 แนวคิดเกี่ยวกับภูมิปัญญา	47
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
3.3 วิธีการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	55
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล	61
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	61
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษากระบวนการผลิตงานประดิษฐ์จากดินไทย และปัญหาที่เกี่ยวข้องของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทย จังหวัดนนทบุรี	63
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์แนวทางที่สามารถลดต้นทุนการผลิตงานประดิษฐ์จากดินไทยกรณีศึกษางาน ประดิษฐ์ดอกบัวจากดินไทย	70
ตอนที่ 3 ผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการผลิตงานประดิษฐ์จากดินไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญ	75
ตอนที่ 4 กระบวนการผลิตที่สามารถลดต้นทุนการผลิตงานประดิษฐ์จากดินไทยของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทย จังหวัดนนทบุรี	77
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	82
5.2 แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล/ในการวิจัย	82
5.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	83
5.4 วิธีการดำเนินการวิจัย	83

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.5 สรุปผลการวิจัย	83
5.6 อภิปรายผลการวิจัย	
5.6.1 การศึกษากระบวนการผลิตและต้นทุนงานประดิษฐ์จากดินไทย กรณีศึกษางานประดิษฐ์ดอกบัวจากดินไทย ของกลุ่มงานประดิษฐ์ จากดินไทย จังหวัดนนทบุรี	84
5.6.2 การพัฒนากระบวนการผลิตที่สามารถลดต้นทุนการผลิต งานประดิษฐ์จากดินไทย กรณีศึกษางานประดิษฐ์ดอกบัวจากดินไทย ของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทย จังหวัดนนทบุรี	84
5.7 ข้อเสนอแนะ	
5.7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้	85
5.7.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	86
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	90
ภาคผนวก ข ผลการเก็บข้อมูล	98
ภาคผนวก ค รูปผลิตภัณฑ์จากดินไทยที่สำเร็จ	103
ภาคผนวก ง ราคาสินค้า	108
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	111
ภาคผนวก ฉ ประวัติคณะผู้วิจัย	118

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1.1 แนวคิดการพัฒนาหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์	3
ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดการวิจัย	7
ภาพที่ 2.1 ปัจจัยในการผลิต	16
ภาพที่ 4.1 แสดงการปั้นฝักเกษตรด้านใน	77
ภาพที่ 4.2 แสดงการทำกลีบดอกบัว	77
ภาพที่ 4.3 แสดงการทำกลีบเลี้ยงดอกบัว	78
ภาพที่ 4.4 แสดงการติดกลีบเลี้ยงดอกบัว	78
ภาพที่ 4.5 แสดงการทำดอกบัวตูม	79
ภาพที่ 4.6 แสดงการติดกลีบเลี้ยง	79
ภาพที่ 4.7 แสดงการทำใบบัวใบเล็ก	79
ภาพที่ 4.8 แสดงการทำใบบัวใบกลาง	80
ภาพที่ 4.9 แสดงการทำก้าน	80
ภาพที่ 4.10 แสดงดอกบัวประดิษฐ์จากดินไทยที่ผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้ว	81

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงกระบวนการผลิตงานประดิษฐ์จากดินไทย กรณีศึกษางานประดิษฐ์ ดอกบัวจากดินไทย ชั้นตอนที่ 1 การทำดอกบัว	63
ตารางที่ 4.2 แสดงกระบวนการผลิตงานประดิษฐ์จากดินไทย กรณีศึกษางานประดิษฐ์ ดอกบัวจากดินไทย ชั้นตอนที่ 2 การทำกลีบบัว	64
ตารางที่ 4.3 แสดงกระบวนการผลิตงานประดิษฐ์จากดินไทย กรณีศึกษางานประดิษฐ์ ดอกบัวจากดินไทย ชั้นตอนที่ 3 การทำกลีบเลี้ยงดอกบัว	65
ตารางที่ 4.4 แสดงกระบวนการผลิตงานประดิษฐ์จากดินไทย กรณีศึกษางานประดิษฐ์ ดอกบัวจากดินไทย ชั้นตอนที่ 4 การทำดอกบัวตูม	66
ตารางที่ 4.5 แสดงกระบวนการผลิตงานประดิษฐ์จากดินไทย กรณีศึกษางานประดิษฐ์ ดอกบัวจากดินไทย ชั้นตอนที่ 5 การเตรียมทำใบบัว	67
ตารางที่ 4.6 แสดงกระบวนการผลิตงานประดิษฐ์จากดินไทย กรณีศึกษางานประดิษฐ์ ดอกบัวจากดินไทย ชั้นตอนที่ 6 การทาสีดอกบัว	68
ตารางที่ 4.7 ขั้นตอนการผลิตที่สามารถลดต้นทุนการผลิตได้	69
ตารางที่ 4.8 แสดงการวิเคราะห์แนวทางการลดต้นทุน ชั้นตอนที่ 1.1 การทากาว	70
ตารางที่ 4.9 แสดงการวิเคราะห์แนวทางการลดต้นทุน ชั้นตอนที่ 2.2 การใช้ดัมเบล วนกลีบบัว	71
ตารางที่ 4.10 แสดงการวิเคราะห์แนวทางการลดต้นทุน ชั้นตอนที่ 2.3 การทากาว บริเวณกึ่งสรด้านใน	71
ตารางที่ 4.11 แสดงการวิเคราะห์แนวทางการลดต้นทุน ชั้นตอนที่ 3.3 การใช้ดัมเบล วนทั่วทุกกลีบ	71
ตารางที่ 4.12 แสดงการวิเคราะห์แนวทางการลดต้นทุน ชั้นตอนที่ 4.3 การทากาว บริเวณตุ่มสำคัญ	72
ตารางที่ 4.13 แสดงการวิเคราะห์แนวทางการลดต้นทุน ชั้นตอนที่ 4.4 การติดกลีบดอก ชั้นแรก	72
ตารางที่ 4.14 แสดงการวิเคราะห์แนวทางการลดต้นทุน ชั้นตอนที่ 5.3 การกดดิน ลงบนลาย	72
ตารางที่ 4.15 แสดงการวิเคราะห์แนวทางการลดต้นทุน ชั้นตอนที่ 6.3 การทาสีดอกบัว	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 4.16 แสดงผลสรุปแนวทางการพัฒนากระบวนการผลิตที่สามารถลดต้นทุนการผลิตงานประดิษฐ์จากดินไทย ของกลุ่มงานประดิษฐ์จากดินไทย จังหวัดนนทบุรี เฉพาะขั้นตอนที่สามารถลดต้นทุนได้	74
ตารางที่ 4.17 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการผลิตงานประดิษฐ์จากดินไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญ แยกวิเคราะห์เป็นรายขั้นตอน	75